

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*KOMISIJE ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2019. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI
KOMISIJE ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2019. GODINU

Broj: 02-16-1-633/20

Sarajevo, juni 2020. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	5
	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	5
	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	7
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	9
1.	KRITERIJI	9
2.	REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
3.1	Funkcionisanje sistema internih kontrola	11
4.	BUDŽET	11
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	12
5.1	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	12
5.1.1	Bruto plaće.....	13
5.1.2	Izdaci po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima	14
5.1.4.	Donacije	15
5.2	Bilans stanja	17
5.2.1	Popis sredstava i obaveza	17
5.3	Pregled dinamike zapošljavanja	18
6.	JAVNE NABAVKE	20
6.1	Planiranje javnih nabavki i realizacija ugovora	20
6.2	Procedure javnih nabavki	21
7.	KOMENTARI	22
	PRILOZI	22

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika BiH (u daljem tekstu: Komisija)** koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2019. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji **Komisije** prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2019. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od **Komisije** u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Komisije** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja **Komisije** za 2019. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije **Komisije** za 2019. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od **Komisije** u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Plaće članovima Komisije obračunavaju se po koeficijentima koji nisu utvrđeni u Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH, a za čiju primjenu je saglasnost dalo Ministarstvo finansija i trezora BiH (tačka 5.1.1 Izvještaja).*
- *Prijem u radni odnos na određeno vrijeme vršen je bez provođenja konkursne procedure, a angažovanje na određeno vrijeme je vršeno u kontinuitetu tokom većeg dijela godine. Pored toga, imenovana osoba, i pored ispunjavanja uslova za starosnu penziju, obavlja dužnost člana Komisije u statusu stalno zaposlenog (tačka 5.3 Izvještaja).*
- *Za obavljanje pojedinih poslova angažovane su osobe koje su u kontinuitetu obavljale poslove na osnovu zaključenih ugovora o privremenim i povremenim poslovima i ugovora o djelu (tačka 5.1.2. Izvještaja).*
- *Uočeni su nedostaci kod provedenih javnih nabavki koje se odnose na praćenje realizacije ugovora i postupanja kod provedenih procedura kojima nisu narušeni osnovni principi, ali koje nisu u potpunosti provedene na propisani način (slanje zahtjeva kod konkurentskog postupka, vremenski period od donošenja odluke do zaključenja ugovora i objava obavještenja, realizacija ugovora u obimu većem od ugovorenog i objava izvještaja o provedenoj proceduri (tačka 6. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Komisije** je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje **Komisije**, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 30.06.2020. godine

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2019. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o finansiranju institucija BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Komisije za 2018. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i pozitivno mišljenje na usklađenost, uz skretanja pažnje na obračun plaće članovima Komisije primjenom koeficijenata koji nisu usaglašeni sa Zakonom o plaćama, na kontinuirano obavljanje poslova putem ugovora o djelu, kao i zaključivanje ugovora iz donatorskih sredstava sa stalno zaposlenima.

U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Komisija je postupila u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestila nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u izvještaju o obavljenoj reviziji za 2018. godinu.

Uvidom u preduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

Ocjena realizacije preporuka	Realizovana	Realizacija u toku	Nerealizovana
Uspostavljena je praksa da se uz fakturu o servisiranju vozila prilaže i radni nalog kao dokaz o izvršenoj usluzi.	●		
Sačinjena je mapa poslovnih procesa, utvrđeni rizici u poslovnim procesima i sačinjen Registar rizika.	●		
Komisija nije dobila odgovor Ministarstva finansija i trezora BiH na inicijativu za dopunu Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH kojim bi se utvrdili koeficijenti za radno mjesto člana Komisije. Obračun plaće za		●	

članove Komisije i dalje se vrši na osnovu koeficijenata koji nisu utvrđeni Zakonom, ali na koje je Ministarstvo finansija i trezora BiH, putem obavijesti Komisiji, dalo saglasnost.			
Komisija je i tokom 2019. godine nastavila sa angažovanjem osoba po osnovu ugovora o povremenim i privremenim poslovima za sistematizovane poslove i poslove koji imaju trajni karakter.			●
Komisija u toku 2019. godine nije zaključivala ugovore privremenog karaktera sa stalno zaposlenim.	●		
Komisija je kroz postupak ispitivanja manjka iz 2018. godine konstatovala da pojedine stavke prikazane kao manjak fizički postoje. Preostala sredstva evidentirana kao manjak i sredstva predložena za rashod su na osnovu izmijenjene odluke isknjižena iz poslovnih knjiga Komisije bez utvrđivanja eventualne odgovornosti.			●
Komisija nije dostavila informaciju Predsjedništvu BiH o sticanju uslova za penzionisanje jednog od članova Komisije, uz obrazloženje da je Predsjedništvo prilikom imenovanja posjedovalo informacije o godinama života i staža imenovanih članova Komisije.			●
U testiranim postupcima javnih nabavki nisu uočeni slučajevi nepoštivanja propisanih uslova u pogledu dostavljanja garancija.	●		

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Komisija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Unutrašnja organizacija i način rada Komisije utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji je stupio na snagu danom potpisivanja predsjedavajućeg Komisije (01.02.2017. godine), nakon prethodno pribavljene saglasnosti Predsjedništva BiH. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Komisije, uređen je način rada i rukovođenja Komisijom, te opis radnih mjesta državnih službenika i zaposlenika. Istim su sistematizovana radna mjesta za 36 izvršilaca, uključujući tri člana Komisije i njihove savjetnike.

Sistem finansijskog upravljanja i kontrole je implementiran u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH¹, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Komisija je okončala mapiranje procesa, utvrdila rizike i sačinila Registar rizika, donijela Plan kontrola sa opisom rizika i radnji koje treba preduzeti u definisanim rokovima, te donijela Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o finansijskom upravljanju i kontroli u Komisiji. Također, Komisija je popunila obrazac Godišnjeg izvještaja o finansijskom upravljanju i kontroli za 2019. godinu i dostavila ga u

¹ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

propisanoj formi Centralnoj harmonizacijskoj jedinici. U Izvještaju su navedene mjere po COSO komponentama koje Komisija planira preduzeti za dalji razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Interna revizija: U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH² i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH³, za obavljanje interne revizije u Komisiji nadležna je Jedinica interne revizije u Ministarstvu civilnih poslova BiH. U 2019. godini nije planirano obavljanje interne revizije u Komisiji.

3.1 Funkcionisanje sistema internih kontrola

Postupcima revizije uočili smo slabosti u funkcionisanju internih kontrola koje se odnose na evidentiranje pojedinih izdataka:

- Za registraciju i osiguranje vozila dobavljač je ispostavio fakture u iznosima većim od ugovorenih, koje su u tim iznosima i uknjižene. Mada se ne radi o materijalno značajnim iznosima, Komisija nije tražila korekciju od dobavljača, niti je umanjila fakture prilikom plaćanja.
- Troškovi unajmljivanja imovine za ured u Banjoj Luci uknjiženi su na osnovu ispostavljenih faktura zakupodavca po osnovu ugovora koji je istekao u julu 2018. godine. Naime, ugovor je zaključen u julu 2017. godine, na period od godinu dana i sa mogućnošću produženja, ali isti nije produžen u pismenoj formi. Fakture za zakup su ispostavljene po cijenama iz ugovora koji je istekao.

PREPORUKA 1

Komisija treba unaprijediti kontrolne aktivnosti i osigurati da se u svim slučajevima provjerava ispravnost fakturisanih cijena i njihova usaglašenost sa ponuđenim cijenama dobavljača kako bi se izbjegao rizik plaćanja viših cijena u odnosu na ugovorene.

PREPORUKA 2

Potrebno je da Komisija, u pismenom obliku, produži ugovor za zakup prostora ukoliko za njim postoji potreba i opredjeljenje da se na takav način organizuje obavljanje poslova iz nadležnosti Komisije.

Ostali nedostaci sistema internih kontrola konstatovani kod ugovora o privremenim i povremenim poslovima, ugovora o djelu, realizacije izdataka iz donatorskih sredstava i kod javnih nabavki opisani su u posebnim tačkama u nastavku Izvještaja.

4. BUDŽET

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2019. godinu Komisiji su odobrena sredstva u iznosu od 1.439.000 KM, od čega su tekući izdaci 1.419.000 KM, a kapitalni izdaci 20.000 KM. S obzirom na to da je navedeni zakon usvojen tek krajem 2019. godine, Komisija se tokom godine finansirala na osnovu odluka o privremenom finansiranju institucija BiH (četiri odluke).

² Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

³ Službeni glasnik BiH, broj 49/12 i 69/12

Pored Zakonom odobrenih sredstava, Komisija je raspolagala donatorskim sredstvima u iznosu od 951.815 KM, te su ukupna raspoloživa sredstva Komisije u 2019. godini iznosila 2.390.815 KM.

Ukupno izvršenje budžeta za 2019. godinu iznosilo je 1.582.390 KM što, u odnosu na ukupno raspoloživa sredstva, iznosi 66%. Budžetska sredstva su realizovana u iznosu od 1.360.568 KM (95%), a donatorska sredstva u iznosu od 221.822 KM (23%). U okviru redovnog budžeta nisu realizovana sredstva odobrena za kapitalne izdatke, jer su tokom godine na snazi bile odluke o privremenom finansiranju, zbog čega sredstva za kapitalne izdatke nisu bila raspoloživa za realizaciju.

Komisiji je, odlukom Ministarstva finansija i trezora BiH od 31.12.2019. godine, odobreno prestrukturisanje rashoda u okviru tekućih izdataka u iznosu od 27.500 KM. U obrazloženju zahtjeva za prestrukturisanjem Komisija je navela da u fazi planiranja budžeta nisu bile poznate činjenice koje su dovele do povećanja pojedinih izdataka (putni troškovi, ugovorene usluge), a odnose se na povećan broj radnih sastanaka Komiteta za svjetsku baštinu UNESCO u čijem sastavu je predstavnik Komisije, povećanje broja dokumenata za lektorisanje, te neusvajanje budžeta (zbog čega su sredstva realizovana na pozicijama za ugovore o privremenim i povremenim poslovima i ugovorima o djelu, a ne na poziciji plaća na osnovu planirane dinamike zapošljavanja).

Plan i program rada Komisije za 2019. godinu usvojili su članovi Komisije na sjednici održanoj 27.02.2019. godine. Izvještaj o radu Komisije za 2019. godinu razmatran je na sastanku članova Komisije održanom 24.04.2020. godine⁴, te je u zapisniku sa sastanka konstatovano da je dokument zadovoljavajući.

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Komisija je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2019. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz finansijske izvještaje konstatovali smo da su data kratka obrazloženja godišnjeg izvršenja budžeta po pojedinim ekonomskim kategorijama. Sačinjena su dodatna obrazloženja o realizaciji putnih troškova i ugovorenih usluga, obrazloženja za pozicije bilansa stanja, sa pregledom kratkoročnih potraživanja i obaveza. Uz Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu nije dostavljena kopija Izvještaja o radu Komisije, čije je dostavljanje propisano Instrukcijom o sačinjavanju godišnjeg izvještaja⁵. Izvještaj o radu nije razmatran na sjednici Komisije do roka za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta, zbog čega nije dostavljen u prilogu.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 01.01. do 31.12.2019. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 1.582.390 KM. Rashodi iz budžeta realizovani su u iznosu od 1.360.568 KM, što je u odnosu na rashode planirane budžetom za 2019. godinu manje za 78.432 KM.

⁴ Sjednica održana putem interneta

⁵ Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta budžetskih korisnika za period 01.01. - 31.12.2019. godine (broj 05-16-2-188-2/20 od 06.01.2020. godine) propisano dostavljanje kopije izvještaja o radu u prilogu izjave o odgovornosti za ostvarivanje ciljeva institucije

Značajni rashodi iz budžeta odnose se na: bruto plaće (1.026.659 KM), naknade troškova zaposlenih (73.641 KM), izdatke za putne troškove (38.530 KM), izdatke telefonskih i poštanskih usluga (19.303 KM), izdatke za upotrebu vozila (9.284 KM), izdatke za unajmljivanje imovine (24.025 KM) i ugovorene i druge posebne usluge (156.286 KM).

Ostali značajni rashodi odnose se na novčane donacije (221.822 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1 Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2019. godine iskazane su u iznosu od 1.026.659 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 592.388 KM, a porezi i doprinosi 434.271 KM. Bruto plaće i naknade su veće u odnosu na prethodnu godinu za 100.073 KM, što je posljedica povećanja broja zaposlenih primljenih na određeno vrijeme.

Prosječan broj zaposlenih za koje su isplaćene bruto plaće u Komisiji bio je 29, a stvarni broj zaposlenih na 31.12.2019. bio je 30.

Postupcima revizije utvrđeno je da obračun plaće članovima Komisije još uvijek nije usklađen sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH⁶, jer pomenutim Zakonom nisu utvrđeni koeficijenti za članove Komisije. Obračun plaće se vrši na osnovu koeficijenata koji su u Zakonu o plaćama utvrđeni za ombudsmena za zaštitu ljudskih prava u BiH.

Problemom primjene utvrđenih koeficijenata bavili smo se tokom 2017. i 2018. godine, a nakon obavljene revizije za 2019. godinu Komisija nam je dostavila obavještenja Ministarstva finansija i trezora BiH u kojima je navedena saglasnost ovog Ministarstva sa primjenom utvrđenih koeficijenata. Naime, u obavještenju Ministarstva finansija i trezora BiH⁷ navedeno je da je ono, uzimajući u obzir Odluku o izmjeni Odluke o Komisiji⁸ i primjenu principa iz člana 3. Zakona o plaćama i analognih platnih razreda i koeficijenata za postojeća slična radna mjesta, saglasno da se (u skladu sa odredbama člana 21. i 51. Zakona o plaćama) radno mjesto člana Komisije razvrsta u platni razred sa koeficijentom 8. Primjenom navedenih principa utvrđeni su koeficijenti i za pomoćnike izvršnog zvaničnika, a zatim i za savjetnike članova Komisije⁹.

Članom 51. Zakona o plaćama u institucijama BiH utvrđeno je da platne razrede i koeficijente za radna mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine, koja nisu postojala u vrijeme donošenja zakona, utvrđuje, na prijedlog institucije, Ministarstvo finansija i trezora BiH, u skladu s principima iz člana 3. Zakona i uz primjenu analognih platnih razreda i koeficijenata za postojeća slična radna mjesta. Članom 3. Zakona o plaćama utvrđeni su principi, od kojih je jedan „Ista plaća za isti ili sličan posao“¹⁰ koji je primijenjen prilikom određivanja koeficijenta za obračun plaće članovima Komisije.

⁶ Službeni glasnik BiH broj 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18

⁷ Obavještenje Ministarstva finansija i trezora BiH broj 01-16-1-7024-2/17 od 28.08.2017. godine

⁸ Odluka Predsjedništva BiH o izmjenama i dopunama Odluke o Komisiji broj 01-50-1-2297-51/17 od 27.06.2017. godine (Službeni glasnik BiH broj 50717)

⁹ Obavještenje Ministarstva finansija i trezora BiH broj 08-02-1-10147-2/18 od 03.12.2018. godine

¹⁰ U skladu s ovim principom, zaposleni u institucijama Bosne i Hercegovine koji obavljaju iste ili slične poslove primat će istu osnovnu plaću; odnosno radna mjesta iz različitih institucija Bosne i Hercegovine na kojima se obavljaju slični poslovi svrstat će se u isti platni razred.

Međutim, istovremeno se nije ispoštovao princip transparentnosti (utvrđen u istom članu) da pripadajuća osnovna plaća za svako pojedino radno mjesto mora biti objavljena u Službenom glasniku BiH. Kako je navedeno moguće realizovati jedino kroz dopune Zakona o plaćama, neophodno je da Ministarstvo finansija i trezora BiH, kroz propisanu zakonsku proceduru, osigura dopune predmetnog Zakona i zakonski propisanu primjenu obračuna koeficijenata na koju je dao saglasnost.

Komisija nam je, nakon obavljene revizije, dostavila dokument koji je u septembru 2019. godine uputila Ministarstvu finansija i trezora BiH¹¹, a kojim je ponovo inicirala pokretanje procedure dopune Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, na način da se, u članu 21, u platnom razredu A2, dodaju i članovi Komisije, a savjetnici članova Komisije u novi platni razred A9 istog člana. Prema prezentovanim informacijama, Komisija na upućenu inicijativu nije dobila odgovor Ministarstva.

PREPORUKA 3

Potrebno je da Komisija, u saradnji sa nadležnim institucijama, kroz zakonski propisane procedure, nastavi aktivnosti na usklađivanju propisa kojima je regulisano pitanje obračuna plaća i naknada članovima Komisije.

5.1.2 Izdaci po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima

Sredstva za isplatu ugovora o privremenim i povremenim poslovima u 2019. godini su planirana u iznosu od 87.000 KM, a realizovana su u iznosu od 90.562 KM ili 104%. Praćenje realizacije u odnosu na raspoloživa sredstva je automatski uspostavljeno za sintetička (četverocifrena) konta¹², pa je realizacija za ugovorene i druge posebne usluge (u okviru kojih se evidentiraju izdaci po osnovu ugovora za privremene i povremene poslove) u okviru odobrenih sredstava. Realizovani iznos za ugovore o povremenim i privremenim poslovima manji je u odnosu na prethodnu godinu jer je određen broj izvršilaca angažovan u određenom periodu godine na osnovu ugovora o radu na određeno vrijeme ili na osnovu ugovora o djelu.

Revizorskim postupcima smo utvrdili da je tokom godine angažovano 15 izvršilaca putem ugovora o privremenim i povremenim poslovima, kao i da su pojedini izvršioci angažovani u kontinuitetu tokom čitave godine ili u dužem vremenskom periodu. Zaključivanje ugovora je vršeno za obavljanje raznih poslova od kojih se pojedini odnose na sistematizovana radna mjesta, a drugi po svom opisu predstavljaju uobičajene poslove u instituciji te se ne mogu posmatrati kao povremeni ili privremeni poslovi.

Od ukupnog broja angažovanih putem ugovora o privremenim i povremenim poslovima, sa dva izvršioca su tokom određenog perioda zaključeni i ugovori o djelu, za šta su realizovana sredstva u ukupnom iznosu od 12.659 KM.

¹¹ Inicijativa za dopunu Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH broj 04.1-16.3.-3/19-17 od 18.09.2019. godine

¹² Praćenje izvršenja u odnosu na odobrena sredstva na nivou sintetičkog konta osigurano kroz ISFU, a na šestocifrenim kontima nije uspostavljen takav oblik kontrole

PREPORUKA 4

Neophodno je da Komisija, na osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima i ugovora o djelu, realizuje samo one poslove koji imaju karakter privremenosti (vodeći pritom računa da se radi o poslovima kod kojih nije moguća primjena Zakona o javnim nabavkama). Za poslove sistematizovanih radnih mjesta ili trajnog karaktera je potrebno primijeniti zakonske propise kojima je uređeno pitanje zapošljavanja.

Prilikom realizacije izdataka za ugovore o privremenim i povremenim poslovima i ugovore o djelu, uočili smo da postoje nedostaci u sistemu internih kontrola koji se odnose na sljedeće:

- tokom godine, u pojedinim slučajevima, nije bila ovjerena dokumentacija koja je bila osnova za isplatu (nepotpisani izvještaji o radu i propisani obrasci Komisije), ali su navedeni nedostaci otklonjeni u ugovorima za decembar;
- usljed nedostatka sredstava za realizaciju zaključenih ugovora, izdaci za septembar su evidentirani tek krajem oktobra;
- konstatovali smo da je retroaktivno odobreno korištenje privatnog vozila za obavljanje poslova putem ugovora o djelu, a kod obračuna je primijenjena cijena za gorivo koje nije definisano u odluci o službenim putovanjima¹³;
- potpisani ugovori ne sadrže podatke na osnovu kojih se može potvrditi identitet angažovane osobe, nego samo ime i prezime i potpis (ne sadrže broj identifikacionog dokumenta ili matični broj).

PREPORUKA 5

Neophodno je da Komisija, prilikom planiranja sredstava za navedene pozicije, realno procijeni stvarne potrebe i osigura potpunost dokumentacije koja je osnova za isplatu i pravovremeno odobravanje pojedinih izdataka koji su sastavni dio ugovorene naknade.

5.1.4. Donacije

Sredstva novčanih donacija su iznosila 951.815 KM, od čega su prenesena sredstva iz prethodne godine iznosila 215.077 KM. U toku godine su uplaćena sredstva u iznosu od 666.285 KM, a po osnovu izvršenog povrata PDV-a iz 2018. godine, su data na raspolaganje sredstva u iznosu od 70.451 KM. U narednoj tabeli je pregled raspoloživih i realizovanih sredstava novčanih donacija po programima:

¹³ Odluka Vijeća ministara BiH o načinu i postupku ostvarivanja prava zaposlenih u institucijama BiH na naknadu za službena putovanja (Službeni glasnik BiH broj 6/12 i 10/18)

Naziv projekta	Raspoloživa sredstva	Utrošeno sredstava	Neutrošena sredstva 31.12.2019.
Donacija Kemal Uzun	43.885		43.885
Fond američkog ambasadora	74		74
Biblioteka Komisije	96		96
Restauracija nadgrobnika na Jevrejskom groblju u Sarajevu	15		15
IPA Adriatic-Expo Austrija	24.285		24.285
Restauracija istorijskog spomenika Most na Žepi	4.000		4.000
Sanacija zgrade Crvenog krsta Sarajevo	22.392		22.392
Rehabilitacija krova zgrade Istorijskog muzeja Sarajevo	11.108		11.108
Restauracija zbirke Zemaljskog muzeja-Vlada SAD	845.489	221.822	623.667
Moja BiH-Moje naslijeđe	471		471
UKUPNO	951.814	221.822	729.992

U okviru pojedinih donacija sredstva nisu realizovana već duži niz godina, pa smo Komisiji u prethodnom periodu sugerisali da okonča realizaciju planiranih aktivnosti iz donatorskih sredstava, odnosno, postupi u skladu sa odobrenjem donatora.

U okviru realizovane donacije po sporazumu za restauraciju zbirke Zemaljskog muzeja, značajniji izdaci se odnose na ugovore o djelu (neto iznos 6.000 KM), ugovore o privremenim i povremenim poslovima (neto iznos 7.683 KM) i ostale nespomenute usluge u okviru ugovorenih usluga (205.407 KM).

U testiranom uzorku faktura uočili smo sljedeće nedostatke:

- ispostavljena je okončana situacija za radove u iznosu od 44.935 KM koja je evidentirana i plaćena bez prethodne ovjere nadzora, što nije u skladu sa članom 6. stav 4 ugovora zaključenog sa izvođačem radova;
- nije uspostavljena praksa da se za radove sačini zapisnik o prijemu između Komisije i krajnjeg korisnika (Zemaljski muzej), a takva praksa je uspostavljena kod većine faktura za isporuku opreme;
- realizacija radova na restauraciji enterijera veća je od ugovorene (detaljnije opisano u tački 6. Izvještaja).

PREPORUKA 6

Neophodno je da se prije evidentiranja izdataka i plaćanja dobavljaču u potpunosti poštuju ugovoreni uslovi i osigura ovjera nadzornog organa.

PREPORUKA 7

Potrebno je da Komisija sačini zapisnike kojim će se obuhvatiti svi do sada realizovani radovi i isporučena oprema. Na taj način će biti potvrđeno da su radovi realizovani u skladu sa potrebama korisnika i omogućeno knjiženje u poslovnim knjigama krajnjeg korisnika.

Na ostalim nespomenutim uslugama evidentirani su izdaci koji se odnose na radove na restauraciji enterijera i nabavku opreme za Zemaljski muzej u Sarajevu. Provođenje procedura

javnih nabavki, zaključivanje ugovora sa dobavljačem i realizaciju ugovorenih radova vrši Komisija, te imajući u vidu da se radi o ulaganjima na tuđim sredstvima, evidentiranje izdataka je vršeno preko pomenutog analitičkog konta.

S obzirom na ranije prezentovan stav članova Komisije da će se obustaviti praksa prema kojoj Komisija realizuje projekte obnove ili restauracije na objektima koji imaju status nacionalnih spomenika, usmeno smo sugerisali da se naprave zapisnici sa korisnicima za ukupno realizovane izdatke, kako bi ih i korisnici mogli evidentirati u svojim poslovnim knjigama. Međutim, realizacija ranijih ugovora je nastavljena u 2019. godini, a na osnovu podataka o iznosu nerealizovanih donatorskih sredstava i informacija o postupcima nabavki pokrenutim krajem godine, takve aktivnosti se očekuju i u narednim godinama. Uzimajući u obzir navedene informacije, kao i činjenicu da za radove realizovane u 2019. godini nisu sačinjeni zapisnici o prijemu radova kod korisnika, mišljenja smo da navedeni način evidentiranja nije adekvatan i ne osigurava sveobuhvatne podatke o evidentiranim poslovnim promjenama. Smatramo da je adekvatniji način evidentiranje preko kapitalnih izdataka i stalnih sredstava (u tom slučaju bi se iskniženje vršilo tek po potpisivanju dokumenta od strane krajnjeg korisnika), ili kapitalnih grantova. Na taj način bi se osigurao princip sveobuhvatnijeg evidentiranja poslovnih promjena u poslovnim knjigama Komisije, sačinili dokumenti za evidentiranje u poslovnim knjigama korisnika i prezentovanje donatoru prilikom izvještavanja o realizaciji donacije.

PREPORUKA 8

Potrebno je da Komisija, u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH osmisli šemu knjiženja kojom će se zadovoljiti princip sveobuhvatnog evidentiranja poslovnih promjena. Također je ubuduće potrebno, po okončanju ugovorenog posla, osigurati adekvatan dokument (sporazum, zapisnik) kojim će se stalna sredstva dati na trajno korištenje krajnjem korisniku.

5.2 Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2019. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 101.481 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 174.546 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (42.801 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (58.680 KM), obaveze prema dobavljačima-pravnim osobama (9.927 KM), obaveze prema fizičkim osobama (9.500 KM) i obaveze prema zaposlenima (96.439 KM).

5.2.1 Popis sredstava i obaveza

Na osnovu dostavljene dokumentacije o provođenju popisa, konstatovali smo da je Komisija donijela odluku o provođenju popisa u januaru 2020. godine. S obzirom na radnje koje je neophodno preduzeti za pripremu popisa i utvrđivanje fizičkog stanja sredstava na 31.12. 2019. godine, retroaktivno donošenje odluke o provođenju popisa ukazuje na činjenicu da popis stalnih sredstava nije izvršen na dan na koji se sastavlja godišnji izvještaj.

Popisom stalnih sredstava za 2019. godinu nije utvrđen manjak niti višak stalnih sredstava, a popisano stanje sredstava odgovara stanju u glavnoj knjizi, prije knjiženja rashoda. Prihvaćen je prijedlog komisije za popis stalnih sredstava o rashodovanju stalnih sredstava i sitnog

inventara, koji je isknjižen iz poslovnih knjiga bez evidentiranja na kontima sredstava van upotrebe.

PREPORUKA 9

Komisija treba pravovremeno donijeti odluku o popisu sredstava, kako bi se obavile sve pripremne radnje za njegovo provođenje. Rashodovanje sredstava je potrebno evidentirati na kontu sredstava van upotrebe do njihovog fizičkog uklanjanja iz prostorija Komisije.

U toku godine je formirana komisija koja je trebala utvrditi razloge iskazanog manjka po popisu za 2018. godinu. Tom prilikom je konstatovano da pojedine stavke fizički postoje u Komisiji i ne predstavljaju manjak, na osnovu čega je izmijenjena odluka o rashodovanju sredstava i izvršeno isknjiženje sa stalnih sredstava, bez utvrđivanja eventualne odgovornosti za preostali manjak.

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

5.3 Pregled dinamike zapošljavanja

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH Komisiji je odobren broj od 31 zaposlenika, što je povećanje u odnosu na prethodnu godinu. Prosječan broj zaposlenih za koje su isplaćene bruto plaće u Komisiji bio je 29, a stvarni broj na 31.12.2019. godine je 30 zaposlenih.

Prijem zaposlenih: Postupcima revizije utvrđeno je da je Komisija u 2019. godini izvršila prijem dva državna službenika i jednog zaposlenika na određeno vrijeme, bez provođenja konkursne procedure i bez adekvatno obrazloženih razloga ili uslova za prijem bez provođenja javnog konkursa.

Pored prijema zaposlenih bez provođenja konkursne procedure, utvrdili smo i da je angažman na određeno vrijeme trajao duže od perioda koji je propisan zakonskim propisima¹⁴:

- Angažman za obavljanje poslova na radnom mjestu državnog službenika trajao je tokom čitave godine, iako je radno mjesto popunjeno na osnovu saglasnosti Agencije za državnu službu iz 2018. godine na vremenski period od tri mjeseca. Odredbama Zakona o državnoj službi propisano je da radni odnos na određeno vrijeme može trajati najduže devet mjeseci, osim kada se radno mjesto popunjava radi bolovanja ili porodijskog odsustva, ali takvi razlozi u navedenom slučaju nisu navedeni niti su postojali prilikom angažmana na određeno vrijeme.
- Slična situacija uočena je i kod angažmana dva zaposlenika sa kojima su zaključeni ugovori o radu na period od tri mjeseca. Kod zaposlenika koji je angažovan od 23.10.2018. godine prestali su postojati razlozi za angažman na određeno vrijeme (zamjena radnika odsutnog radi bolovanja), ali je angažman nastavljen na istom radnom mjestu na kome su sistematizacijom predviđena dva izvršioca. Zaposlenik s kojim je ugovor na tri mjeseca zaključen u 2019. godini angažovan je u periodu od 01.02. do 31.10.2019. Zakonskim propisima su utvrđeni slučajevi u kojima je moguće obavljati poslove na određeno vrijeme i u dužem periodu od tri mjeseca, ali takvi razlozi ili obrazloženje potreba nisu navedeni niti prezentovani u slučajevima koje smo obuhvatili revizorskim postupcima. Neprihvatljiva je praksa da se prijem zaposlenih realizuje bez

¹⁴ Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i Zakon o radu u institucijama BiH

provođenja javnog konkursa, a zatim da se ugovori o radu produžavaju bez dokumentovanja stvarne potrebe za tim.

PREPORUKA 10

Prilikom prijema zaposlenih, Komisija treba u potpunosti primjenjivati zakonske odredbe kojima je regulisana oblast zapošljavanja, poštujući propisane principe transparentnosti. Također, neophodno je voditi računa o trajanju ugovora o radu na određeno vrijeme, a postojanje eventualnih razloga obavljanja poslova u dužem vremenskom periodu dokumentovati, uz detaljno obrazloženje.

Kod prijema državnog službenika na određeno vrijeme, koje je realizovano u decembru 2019. godine, dostavljeni su nam dokumenti na osnovu kojih smo konstatovali da je prvo tražena saglasnost Agencije za državnu službu za potpisivanje ugovora o radu na određeno vrijeme (26.11.), zatim je donesena odluka o utvrđivanju potrebe popune radnog mjesta (02.12.2019. godine). Ugovor o radu sa državnim službenikom je potpisan istog dana kada je donesena odluka o utvrđivanju potrebe popune radnog mjesta (pri tom je u ugovoru navedeno da je ta odluka donesena 09.12.2019. godine)¹⁵. *Sugerishemo Komisiji da, i u slučajevima kada je zbog potreba rada neophodno hitno popunjavanje radnog mjesta, takve potrebe iskaže u odluci o utvrđivanju potrebe za popunjavanjem, pa zatim provodi ostale aktivnosti na realizaciji te odluke.*

Ispunjavanje uslova za penzionisanje: U Izvještaju o obavljenoj reviziji za 2018. godinu konstatovano je da je jedan član Komisije u toku godine ispunio uslove za starosnu penziju. Uvažavajući činjenicu da se radi o imenovanoj osobi, dali smo preporuku da Komisija dostavi informaciju Predsjedništvu BiH, kao instituciji nadležnoj za imenovanje njenih članova¹⁶, o ispunjenju uslova za prestanak radnog odnosa jednog člana Komisije. Stav Komisije je da nema potrebe dostavljati takvu informaciju, jer je Predsjedništvo BiH prilikom imenovanja članova Komisije imalo uvid u biografije kandidata i podatke o njihovim godinama života i radnom iskustvu.

Član Komisije je, na osnovu odluka o Komisiji i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji¹⁷ zasnovao radni odnos u Komisiji zaključivanjem ugovora o radu. Odredbama Zakona o radu u institucijama BiH, propisani su uslovi za prestanak radnog odnosa po sili zakona¹⁸, tj. radni odnos prestaje kada zaposlenik navrši 65 godina života ili 40 godina staža osiguranja, nezavisno od godina života – danom donošenja rješenja. Kako ostalim aktima koji se odnose na rad Komisije¹⁹ nisu utvrđeni uslovi za razrješenje članova Komisije u slučajevima ispunjenja uslova za penzionisanje, u konkretnom slučaju su postojali uslovi za primjenu odredbi Zakona o radu u institucijama BiH.

¹⁵ Postupcima revizije nismo mogli utvrditi da li se radi o pogrešno unesenom datumu, s obzirom na to da nam je dostavljena odluka sa datumom 02.12.

¹⁶ Predsjedništvo BiH imenuje članove Komisije u statusu imenovanih osoba, bez javnog konkursa i na mandat od pet godina, uz mogućnost reizbora.

¹⁷ Domaći članovi Komisije mogu zasnovati radni odnos u Komisiji dok im traje mandat

¹⁸ Član 71. stav (1) tačka a) alineja 1) Zakona o radu u institucijama BiH (Službeni glasnik BiH, broj 26/04, 07/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17)

¹⁹ Odluka o Komisiji i njene izmjene (Službeni glasnik BiH broj 1/02, 10/02, 42/16 i 50/17), Poslovnik o radu Komisije (Službeni glasnik BiH, broj 47/16) i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Komisije (broj 01.3-2.14-33/17-4)

PREPORUKA 11

S obzirom na sve naprijed navedeno, smatramo da Komisija treba postupiti u skladu sa odredbama Zakona o radu u institucijama BiH po pitanju ispunjavanja uslova za starosnu penziju.

6. JAVNE NABAVKE

Komisija je donijela tri privremena plana nabavki za 2019. godinu za period privremenog finansiranja i izmjenu i dopunu plana nabavki nakon uplate sredstava od povrata PDV-a i stavljanja na raspolaganje Komisiji u okviru novčane donacije. Odlukom izvršnog zvaničnika formirana je komisija za provođenje postupaka javnih nabavki planiranih za 2019. godinu. Za stalnog člana komisije za javne nabavke imenovana je i osoba koja u Komisiji obavlja poslove na osnovu zaključenog ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

Prema prezentovanim podacima, Komisija je, u 2019. godini, provela dva konkurentska postupka iz tekućih izdataka, nakon čega su zaključeni ugovori u vrijednosti od 74.576 KM (bez PDV-a). Ostale nabavke iz tekućih izdataka realizovane su putem direktnih sporazuma, nakon čega su zaključeni ugovori u ukupnoj vrijednosti od 15.476 KM (bez PDV-a). U ukupnoj vrijednosti zaključenih ugovora nisu sadržani postupci koje je Komisija započela u decembru 2019. godine, a za koje su ugovori zaključeni u 2020. godini.

Tokom revizije smo konstatovali da je Komisija planirala manji broj postupaka za provođenje putem e-aukcije od minimuma za 2019. godinu, te su nam prezentovane informacije da su navedeni postupci obuhvaćeni aktivnostima Agencije za javne nabavke BiH u okviru provođenja monitoringa javnih nabavki.

Kao što smo naveli u tački 3.1 Izvještaja (Sistem internih kontrola), nedostatke smo utvrdili i u procesu javnih nabavki, u dijelu koji se odnosi na planiranje i provođenje postupaka, te kod aktivnosti u samim procedurama javnih nabavki.

6.1 Planiranje javnih nabavki i realizacija ugovora

Uvidom u planirane i realizovane postupke, te realizaciju ugovora konstatovali smo sljedeće:

- Okvirni sporazum sa dobavljačem za nabavku goriva je istekao u septembru 2019. godine, a do kraja godine nije pokrenuta nova procedura javne nabavke goriva. Ukupan iznos realizovanih izdataka za gorivo je u okviru vrijednosti zaključenog okvirnog sporazuma.
- Pokretanje procedure za nabavku usluga lektorisanja nije planirana u periodu prije isteka ranijeg okvirnog sporazuma. Procedura je pokrenuta u augustu 2019. godine, a usluge su, do zaključivanja novog okvirnog sporazuma zaključenog sa istim dobavljačem i po istim ponuđenim cijenama, realizovane na osnovu prethodnog okvirnog sporazuma. Ukupan realizovani iznos veći je u odnosu na vrijednost iz okvirnog sporazuma.
- Izvršeni radovi za restauraciju enterijera Odjela za prahistoriju (realizovani iz donatorskih sredstava) veći su od ugovorenog iznosa za 24.290 KM (ugovoreno 197.437 KM, realizovano 221.728 KM)²⁰. Prema usmenim obrazloženjima, prije provođenja procedure javnih nabavki nije izvršena adekvatna procjena potrebnih radova, zbog čega je bilo neophodno realizovati i dodatne radove. Za dodatne radove

²⁰ Podaci su sa PDV-om

nije provedena procedura pregovaračkog postupka, a kod obračuna radova su primijenjene cijene iz osnovnog ugovora.

- Kod realizacije izdataka za uredski materijal uočili smo da je finansijska realizacija u okviru ugovorene vrijednosti, ali je količinska realizacija kod pojedinih stavki veća od ugovorene.

PREPORUKA 12

Prilikom planiranja javnih nabavki, Komisija treba voditi računa o isteku ranije zaključenih ugovora/sporazuma i planirati pravovremeno pokretanje postupaka kako bi se nabavka realizovala na osnovu važećih ugovora/sporazuma.

6.2 Procedure javnih nabavki

Putem konkurentskih postupaka provedene su nabavke usluga lektorisanja (zaključen okvirni sporazum u vrijednosti od 19.680 KM) i nabavka radova na sanaciji podrumskih prostorija Zemaljskog muzeja u Sarajevu (ugovor za lot 1 u iznosu od 38.406 KM i lot 2 u iznosu od 16.490 KM). U provedenim procedurama konstatovali smo sljedeće nedostatke:

- Konkurentski zahtjev za nabavku radova nije upućen na adrese tri potencijalna ponuđača, kako je to predviđeno postojećim zakonskim propisima. Princip transparentnosti postupaka je zadovoljen objavljivanjem obavještenja kroz portal javnih nabavki;
- U oba postupka je protekao znatan vremenski period od donošenja odluke do zaključenja ugovora. Iz prezentovane dokumentacije se ne može potvrditi da su za to postojali objektivni razlozi, osim kod lota 1 za radove na sanaciji podrumskih prostorija, jer prvorangirani ponuđač nije dostavio dokaze u predviđenom roku zbog čega je poništena odluka o izboru dobavljača i donesena nova). Već smo naveli da su izdaci za usluge lektorisanja, do zaključenja novog okvirnog sporazuma, realizovani po nevažećem okvirnom sporazumu;
- Komisija nije objavila izvještaj o provedenoj proceduri nabavke radova na sanaciji podrumskih prostorija na portalu javnih nabavki, a u izvještaju za postupak nabavke usluga lektorisanja navedeni su pogrešni podaci o datumu zaključenja okvirnog sporazuma i periodu njegovog trajanja.

PREPORUKA 13

Komisija treba aktivnosti postupaka javnih nabavki realizovati u skladu sa postojećim propisima. Također je potrebno zaključiti ugovore sa izabranim dobavljačima u razumnom roku, kako bi se izdaci realizovali na osnovu važećih ugovora, a neophodni radovi realizovali u predviđenom roku.

7. KOMENTARI

Komisija je, u ostavljenom roku, dostavila komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2019. godinu. U komentarima su navedena neslaganja na ocjenu realizacije preporuke i nalaze revizora koji se odnose na tačku 5.1.1 Bruto plaće i naknade. Uz komentare je dostavljen dopis Komisije, upućen Ministarstvu finansija i trezora BiH u septembru 2019. godine, sa prijedlogom pokretanja postupka dopune Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, koji nam nije prezentovan tokom obavljanja revizije. Pored toga, dostavljena su obavještenja Ministarstva finansija i trezora BiH iz 2017. i 2018. godine o saglasnosti tog Ministarstva sa primjenom koeficijenata za članove Komisije. Napominjemo da dokazi koji su nam dostavljeni uz komentare nisu prezentovani revizorskom timu tokom obavljanja revizije, a radi se o dokumentima koji su u Komisiju zaprimljeni tokom 2017. i 2018. godine. Također, o postojanju navedenih dokaza nismo bili upoznati niti na neki drugi način (putem komentara Komisije na nacrt izvještaja ili odgovorima Komisije o preduzetim aktivnostima). Uzimajući u obzir sadržaj naknadno dostavljenih dokumenata, izmijenili smo mišljenje dato u Nacrtu izvještaja, ocjenu realizacije preporuke i nalaze revizora. Za određene nalaze komentarima Komisije prezentovane su informacije o preduzetim aktivnostima u 2020. godini. Detaljno objašnjenje komentara koji su prihvaćeni i dijelova koji nisu prihvaćeni dato je u odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvještaja o reviziji koji je rukovodstvu Komisije dostavljen uz konačan Izvještaj o reviziji za 2019. godinu.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Snježana Baštinac, viši revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Miro Galić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za finansijsku reviziju

Fatima Mehanović, revizor, v.r.

Adnan Muharemagić, revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije

Dragoljub Ković, viši revizor, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2019. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2019. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2019. godinu

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika BiH

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Procenat 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	1.419.000	0	1.419.000	1.360.567	96
Bruto plaće i naknade	1.063.000	-14.000	1.049.000	1.026.659	98
Naknade troškova zaposlenih	89.000	-3.000	86.000	73.641	86
Putni troškovi	30.000	11.000	41.000	38.530	94
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	25.000	-3.500	21.500	19.303	90
Izdaci za energiju i kom. usluge	2.000	500	2.500	2.061	82
Nabavka materijala	13.000		13.000	9.084	70
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	8.000	-2.000	6.000	4.091	68
Unajmljivanje imovine i opreme	28.000	-2.000	26.000	24.025	92
Izdaci za tekuće održavanje	14.000	-4.000	10.000	4.426	44
Izdaci za osiguranje	3.000	1.000	4.000	2.461	62
Ugovorene i druge posebne usluge	144.000	16.000	160.000	156.286	98
2. Kapitalni izdaci	20.000	0	20.000	0	0
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme	20.000		20.000		0
Nabavka ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i investiciono održ.			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	1.439.000	0	1.439.000	1.360.567	95
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
6. Novčane donacije	0	951.815	951.815	221.822	23
		951.815	951.815	221.822	23
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
8. Ukupno (4+5+6+7)	1.439.000	951.815	2.390.815	1.582.389	66

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2020. godine.

Izvršni zvaničnik:
Mirzah Fočo

Bilans stanja na 31.12.2019. godine

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika BiH

Tabela II

Opis	31.12.2019.	31.12.2018.	Procenat 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	42.801	8.008	534
Novčana sredstva			
Kratkoročna potraživanja	42.801	8.008	534
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	58.679	81.044	72
Stalna sredstva	474.857	604.729	79
Ispravka vrijednosti	416.178	523.685	79
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	58.679	81.044	72
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	101.480	89.052	114
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	115.866	188.422	61
Kratkoročne tekuće obaveze	19.427	103.393	19
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	96.439	85.029	113
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja			
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	58.680	81.044	72
Izvori sredstava	58.680	81.044	72
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	174.546	269.466	65

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo _____ 2020. godine.

Izvršni zvaničnik:

Mirzah Fočo

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Komisija) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2019. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2019. godinu (Službeni glasnik BiH broj 84/19) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Komisije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, _____

Izvršni zvaničnik:

Mirzah Fočo